

Medale dla wyjątkowych ambasadorów Krakowa

2022-06-23

Podczas uroczystej sesji Rady Miasta Krakowa w Sali Obrad RMK wręczone zostały trzy brązowe medale Cracoviae Merenti. Otrzymali je: Aleksander Łodzia-Kobyliński, Andrzej Zarycki oraz Piwnica pod Baranami.

- Jestem niezmiernie zaszczycony, że otrzymaliśmy to wyróżnienie w 65. rocznicę istnienia Piwnicy pod Baranami. Piwnica to nie tylko ikona tego miasta, ale również znakomity ambasador Krakowa. Piwnica była i jest zjawiskiem w skali światowej, bowiem nie ma drugiego kabaretu, który by wytrwał te 65 lat – mówił Bogdan Micek, dyrektor artystyczny Piwnicy pod Baranami.

- Twórczym dorobkiem artysty można obdzielić wielu autorów. Wspaniały kompozytor, pianista, aranżer, kierownik muzyczny i pedagog. Współtwórca największych przebojów Ewy Demarczyk i jej towarzysz sceniczny. Artysta Piwnicy pod Baranami. A nade wszystko autor wielkich oratoriów „Golgoty polskiej” i „Zesłania”. Stworzył oprawę muzyczną do ponad 300 przedstawień teatralnych i telewizyjnych. Znany w Polsce, jak również za granicą z doskonałych aranżacji i kompozycji towarzyszących wydarzeniom teatralnym. Andrzej Zarycki jest ikoną i autorytetem – mówi o laureacie brązowego medalu Cracoviae Merenti Rafał Komarewicz, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa.

Z kolei Jacek Majchrowski, Prezydent Miasta Krakowa tak m.in. mówił o kolejnym z laureatów, Aleksandrze Łodzia-Kobylińskim: Nie wszyscy w Krakowie – zwłaszcza wśród przedstawicieli młodszych pokoleń i nowych mieszkańców napływających do miasta z innych części kraju – kojarzy personalia „Aleksander Łodzia-Kobyliński”. Wszyscy słyszeli jednak o muzyku zwanym „Makino”, królu andrusów, bardzie Półwsia, w wersji skromnej lub bardzie Zwierzyńca, w wersji ambitnej – żywej legendzie całego Miasta Krakowa. Sam szacowny odznaczony podkreśla, że jest „tak silnie krakowski jak Barbakan albo Brama Floriańska” i „tak głęboko zwierzyniecki jak Kopiec Kościuszki albo Lajkonik”.

Decyzja o przyznaniu medali zapadła podczas sesji Rady Miasta Krakowa 27 kwietnia 2022 r. Medal Cracoviae Merenti został ustanowiony uchwałą Rady Miasta Krakowa w 1992 r. Posiada trzy klasy: złoty, srebrny i (od 1998) brązowy.

Piwnica pod Baranami – kabaret literacki założony w 1956 roku w piwnicach pałacu „Pod Baranami” przez Piotra Skrzyneckiego i kilkoro studentów krakowskich uczelni, w 2021 roku świętował jubileusz 65-lecia. Przez ponad cztery dekady Piotr Skrzynecki przewodniczył temu fenomenalnemu miejscu. Piwnica pod Baranami niewątpliwie jest ikoną i ambasadorem naszego miasta. Nierozerwalnie związana z Krakowem – niemal od zarania swoich dziejów jest zjawiskiem jedynym, nienadającym się do powielenia czy imitacji. Możliwa jest tylko w Krakowie, jednocześnie nie będąc zjawiskiem lokalnym. Do Piwnicy przyjeżdżają ludzie z całej Polski, jak również z zagranicy. Piwnicę filmują ogólnopolskie i zagraniczne telewizje, opisują ją obcojęzyczne przewodniki turystyczne. Fenomen Piwnicy opiera się nie tylko na wyjątkowym repertuarze, na niezwyklej atmosferze, nie tylko

na wysokim poziomie artystycznym, nie tylko na trwałości i niezależności. Piwnica stworzyła wokół siebie środowisko ludzi – głównie intelektualistów i artystów – którzy czują się z nią związani. Określenie „Przyjaciel Piwnicy pod Baranami” nobilituje, satysfakcjonuje i wyróżnia – możemy przeczytać w uzasadnieniu do projektu uchwały w sprawie przyznania Piwnicy pod Baranami medalu Cracoviae Merenti.

Andrzej Zarycki – kompozytor piosenki artystycznej i poezji śpiewanej, muzyki symfonicznej, oratoryjnej, teatralnej i filmowej; pianista, aranżer, kierownik muzyczny, pedagog. Urodził się w Zakopanem w 1941 roku. W Krakowie artysta ukończył Liceum Muzyczne, a następnie Państwową Wyższą Szkołę Muzyczną w Klasie Lucjana Kaszyckiego. W trakcie studiów podjął współpracę z kabaretem Uniwersytetu Jagiellońskiego „Hefajstos”. W 1966 roku związał się jako pianista i kompozytor z klubem „Pod Jaszczurami”. W 1966 roku rozpoczął współpracę z kabaretem „Piwnica pod Baranami” i Ewą Demarczyk, która trwała do 1985 roku, stając się współtwórcą przebojów piosenkarki: „Ballady o cudownych narodzinach Bolesława Krzywoustego”, „Skrzypka Hercowicza”, „Cyganki” czy „Na moście w Avignon”. Andrzej Zarycki jest także autorem wielkich oratoriów - „Golgoty polskiej” i „Zesłania”, oprawy muzycznej do ponad 300 przedstawień teatralnych i telewizyjnych, kompozytorem oprawy dla dzieci „Muzyka i magia” oraz musicalu „Hanka” na motywach opery Moniuszki. Był kierownikiem muzycznym Teatru Lalki, Maski i Aktora Groteska w Krakowie (1985-1997) i Teatru Dramatycznego im. Jana Kochanowskiego w Opolu (1992-1997). Przez 20 lat spełniał się jako pedagog w Krakowskiej Szkole Muzycznej II stopnia. Od 2009 roku kierował projektem Festiwalu Zaczarowanej Piosenki – czytamy w uzasadnieniu do uchwały w sprawie przyznania Medalu Cracoviae Merenti.

Aleksander Łodzia-Kobyliński (pseudonim „Makino”) – aktor, piosenkarz, zwany bardem Zwierzyńca. Założyciel Zespołu Folkloru Miasta Krakowa „Andrusy”, jak brzmi pełna nazwa zespołu powołanego do życia w marcu 1975 roku. Urodzony 1936 roku w Krakowie, całe życie związany z tym miastem. Jest uosobieniem zanikającego już w Krakowie zjawiska zwierzynieckiego andrusa, czyli jak głosi słownik zwierzyniecki, osobnika zadziornego, ale honorowego. Zawsze z gitarą, elegancko ubrany, w kraciastej marynarce i charakterystycznym kaszkiecie i zawadiacką apaszką. Jego barwna postać od wielu lat wzbogaca koloryt miasta i współtworzy jego magiczną atmosferę, przenosząc nas do czasów gdy na ulicach spotkać można było kapele podwórkowe i ulicznych grajków. Nazwa zespołu „Andrusy” pochodzi od funkcjonującego na krakowskim Zwierzyńcu określenia łobuziaka-dżentelmena, honorowego cwaniaka. Założyciel „Andrusów” łączył w swej osobie funkcję lidera, wokalisty, gitarzysty, autora tekstów i kompozytora. Od początku celem powstania zespołu była kultywacja zanikającego w Krakowie folkloru miejskiego. Swoją rolę realizował prezentując kolejne programy autorskie: „A...Chachary żyją” (w latach 1975-1985) , „Spacerkiem, spacerkiem przez Kraków” (1986-1995) i „Któż przywróci twoje piękno, Krakowie prastary” (od 1996 r.), na które złożyły się piosenki do słów i z muzyką różnych autorów, m.in. Konstantego Krumłowskiego. W repertuarze „Andrusów” można znaleźć tak znane utwory jak: „Tango Krakowa”, „Jak długo na Wawelu”, „Któż przywróci twoje piękno” i „Walczyk z hejnałem”. Makino jest uznawany za autora melodii do hymnu Cracovii z tekstem Jerzego Michała Czarneckiego, stworzonym w 1981 roku pt. „Cracovia” (znanej też jako „Z mariackiej wieży”) – czytamy w uzasadnieniu do projektu uchwały w sprawie nadania medalu Cracoviae Merenti.